

AARHUS UNIVERSITET

"Angus forstår bare at straffe den guitar"

Læs studiedagbog på side 14

UNivers

#8

14. juni 2010

News in English

After 40 years of faithful service at Aarhus University, one of the main driving forces behind AU's International Centre is retiring. Read the international pages on [PAGE 2 AND 15](#)

Stadig ikke afklaring på genopretning

De danske universiteter er stadig usikre på, hvad regeringens nedskæringer helt konkret kommer til at betyde. [SIDE 3](#)

Min værste eksamen

Eksamenstiden er over os. Læs om dine kollegers værste eksamensoplevelser på. [SIDE 8-9](#)

Da verden gik i stå

Henrik Vase Frandsen er en af de tre prikkede lektorer på DPU. Han ved stadig ikke, om han er fyret eller skal blive – og det slider på sjælen. [SIDE 4](#)

"HER ER VI ALLE LIGE"

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Universitetskoret CAMPUS giver medarbejderne et pusterum efter endt arbejdsdag. [SIDE 6](#)

Humanistiske fordomme om teologi

Teologi fremkalder røde knopper blandt humanister, og kun få vil samarbejde med teologerne, lyder det fra humanistiske forskere, der dog selv finder fordommene uretfærdige.

Af Helge Hollesen
hho@adm.au.dk

Er teologerne det dårlige selskab på Aarhus Universitet? Dem, ingen vil lege med, men som nogen altså skal være i stue med, når nye, store fakulteter næste forår er en realitet som resultat af den igangværende faglige udviklingsproces?

Noget kunne tyde på det.

– Rigtig mange får røde knopper, når de hører ordet teologi, medgiver lektor Ole Morsing fra Institut for Filosofi og Idéhistorie. Han er medlem af Akademisk Råd på Det Humanistiske Fakultet, der på skitseplan er udset til at blive lagt sammen med Det Teologiske Fakultet og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole.

– Teologerne kan ikke forestille sig, hvilke fordomme der trives om dem på humaniora, men de skal vide, at andre ikke vil have dem, siger lektor Hans Hauge fra Nordisk Institut.

– De vil blive behandlet som rygere på det nye, store fakultet, mener han.

Realitetschok

– Humanisternes fordomme mod teologerne kommer lidt bag på mig, siger Troels Nørager, der selv er teolog og prodekan på Det Teologiske Fakultet. Han mener ikke fordommene har bund i virkeligheden.

– Jeg tager det som krusninger på overfladen, og så er det kun godt, at der nu bliver anledning til, at vi lærer hinanden bedre at kende. Og jeg har aldrig selv mærket andet end respekt for den teologiske del af

vores fakultet, siger Troels Nørager.

En af de teologer, der gennem årene har arbejdet sammen med forskere fra flere fakulteter er professor Svend Andersen.

– Jeg har aldrig på andre fag mødt en så fordomsfuld opfattelse af teologi som den, der viser sig blandt humanister, siger han.

Ifølge Hans Hauge er det ikke noget nyt fænomen, at der på humaniora hersker en reel uvidenhed om, hvad teologer laver, og hvem de er. Interessen mangler simpelthen.

– Det bliver selvfølgelig synligt, når man trues med at få de folk, som er de eneste, man ikke vil samarbejde med. Humaniora og teologi er på mange måder inkompatible paradigmer, siger Hans Hauge om det, han kalder religionsfor-

skrækkelsen på sit eget fakultet.

– De tror jo, teologerne er fundamentalister. Jeg tror, teologerne får et realitetschok.

Humanister opfatter ikke teologi som videnskab, men dogmatik, lyder Ole Morsings forklaring.

– Jeg undrer mig over den nærmest refleksagtige reaktion på teologer, som jeg ser. Der er jo teologer, der arbejder på tværs af videnskaberne som f.eks. teologerne, der er med i Forum Teologi Naturvidenskab. Personligt arbejder jeg meget gerne sammen med teologerne, netop fordi de i deres forskning har afsat i dogmatik og ikke traditionel videnskab, men jeg må se i øjnene, at langt størsteparten af mine kollegaer foretrækker at arbejde sammen med religionsvidenskab. Det gør mange til gengæld gerne, siger Ole Morsing.

Generelt er holdningen på Det Humanistiske Fakultet, at alt skal i spil og kan forandres i den faglige udviklingsproces. Hverken teologer eller andre skal på forhånd have garantier eller særbehandling.

– Selvfølgelig skal deres uddannelse fungere, men grunden til, at de skal med på et nyt humanistisk fakultet, må vel være, at de ikke bare kommer som en klump. Der skal

FORTSÆTTES PÅ SIDE 3 ➔

New degree programme for teacher training: a third attempt

A government taskforce on lower-secondary education recently recommended the creation of a research-based teacher-training programme in Denmark, and as a result Aarhus University is once again applying for approval of a degree programme to train teachers. The rector of Aarhus University, Lauritz B. Holm-Nielsen, is surprised that the government regards this kind of degree programme as a new departure.

"We proposed it way back in 2007, and even as late as this spring we applied for approval of a research-based teacher-training programme in science subjects," says Holm-Nielsen, who believes that Aarhus University could also meet the recommendation of the taskforce for 200 PhD graduates in educational theory and didactics in lower-secondary education over the next ten years.

Success for IT degree programmes

The IT degree programmes at Aarhus University have enjoyed great success in recent years. For one thing the number of students has increased a great deal, and for another nearly all the graduates find jobs quickly.

84 per cent of the graduates in information studies and 70 per cent of the graduates in media studies find a job within three months of leaving the university. Graduates of computer science and IT bachelors find jobs quickly, too.

Still some doubt about long-term funding

The Danish universities are still uncertain about exactly what the cuts imposed by the government will mean in practice. But this won't prevent next year's budget from being finalised, says the University Director.

By Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

If you study the government's reconstruction plans, budgets and committee reports in an attempt to find out exactly how much money the Danish universities are being asked to save over the next few years, the chances are that you'll end up feeling dizzy and thoroughly confused.

The verdict passed on the plan by Universities Denmark in a new note is "Not exactly straightforward," and the Director of Aarhus University, Jørgen Jørgensen, professes himself

to be entirely underwhelmed by all the different and highly confusing reports concerning the financial foundations on which the Danish universities are built.

"The truth is that there are still a lot of questions to be answered, so of course everyone is extremely dissatisfied with the current situation," he says.

But next year's budget can be drawn up anyway – based on the information received so far, says Jørgen Jørgensen.

"We don't have any major problems in 2011. And we hope that the infor-

mation we receive will become more precise as we draw nearer to 2012 and 2013, which will be very difficult and uncertain years to face," he says.

The Danish GNP

According to the note issued by Universities Denmark, the cuts will probably be achieved primarily by removing funding from the Globalisation Pool in 2013 as well as requiring the universities to save DKK 125 million in 2012 and DKK 250 million in 2013 – plus 1/2, 1 and 1 1/2 per cent of their turnover over the next three years.

However, one of the big unknown factors in the sum is the Danish gross national product or GNP. The government has promised to spend at least one per cent of GNP on research, and it is only possible to cut the actual funds allocated to the universities because the GNP is falling as a result of the finance crisis.

But if the situation improves the future may look brighter for the universities, and the planned cuts in 2013 might not be so bad after all, reports Jørgen Jørgensen.

"We assume that the government will abide by its promise of allocat-

ing one per cent of GNP to research, so the situation could change a good deal before we reach 2012 and 2013. At the moment there's no need to panic, but it's important to underline that what we have always wanted is the chance to plan our budgets for a time frame that matches the university's core activities: long-term research and education. So I'm not happy about all this doubt about the precise level of funding in the years ahead," he says. ■

Last stop Shanghai

After 40 years of faithful service at Aarhus University, one of the main driving forces behind AU's International Centre is retiring.

Take Christensen, Shanghai

Freelance journalist

It would probably have been an emotional day for Poul Bonde – but he had very little time to feel emotional. When UNivers met him at the Nordic Centre's annual student event ("Meet The Students") at Fudan University in Shanghai, he had his hands extremely full. He was busy handing out brochures containing information about Aarhus University (AU), while answering a steady flow of questions from the Chinese students at the same time.

"We've been really busy all day long. I've been talking non-stop since 12.30, and it's 3.30 now. I thought I'd brought far too much material with me, but I'm running out," says Poul Bonde without a trace of tiredness in his voice.

Every step of the way

67-year-old Senior Adviser Poul Bonde is proud to have been one of the co-founders of the Nordic Centre. He is the only person present at the Shanghai event who helped to start the Nordic Centre on 25 August 1995. Back then the Nordic

Centre was just an organisation providing a platform in China for individual researchers and PhD scholars, as well as running classical university-style courses. Today, 15 years later, it has developed into an important Danish-Chinese forum for both research collaboration and student exchange agreements. It is now a recognised research centre that regularly receives visits from ministers and commissions. The culmination came last week, when the Nordic Centre was able to present its own independent building at Fudan University.

"We thought the Nordic Centre had good potential when we started, but I'm amazed by how much success we've achieved. When you read the annual report and see how many activities go on here it actually takes your breath away!" says Poul Bonde.

What kind of things do the Chinese students want to know about AU?

"They already know a lot about us, and they are well aware that AU is on the list of the top 100 universities in the world. Studying abroad is very expensive for Chinese students, so this stamp of quality means a lot to them."

What do you look for in the Chinese students?

"First of all I try to find out if they've thought carefully about what they want to do. For instance, have they thought about the fact that continuing their studies abroad in a different culture constitutes a major challenge? I try to get them to

visualise their subject in a different context, and tell them that things can be done in many different ways, and that your attitude to your degree programme becomes very dynamic when you study abroad," says Poul Bonde – before breaking off the interview because someone else wants to talk to him.

A good place to round off

Poul Bonde is pleased to end his career at Fudan University in China of all places.

"I've discussed the best way of ending my career with my secretariat back home. I've been involved in three major projects. Two EU projects in Granada and Bilbao, and then the Fudan project. I feel that I'm saying goodbye in style to something I helped to create – and I'm happy to say that the Nordic Centre is definitely alive and kicking," concludes Poul Bonde. ■

UNivers

AARHUS UNIVERSITET

Udgives af Aarhus Universitet.
UNivers udkommer hver 2. mandag i
semestermånederne.

Den nyeste udgave af UNivers kan fin-
des i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 21. juni.
Deadline for indlæg 28. juni kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448
8000 Århus C
T: 8942 2334
E: univers@au.dk
W: www.au.dk/univers

Annoncer: dgmedia 7027 1155
Tryk: Hornslet Avistryk
ISSN: 1604-1607

Bjerg Tulinus
Ansv. redaktør
T: 8942 2449
E: btu@adm.au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334 / M: 2899 2234
E: hhp@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8942 1981 / M: 6020 2626
E: ihh@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Journalist
T: 8942 2480 / M: 2338 2221
E: ksl@adm.au.dk

Tina Skogstad Lee
Journalistpraktikant
T: 8942 2487
E: tlee@adm.au.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studenterskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

David Langran
Int. studenterskribent
M: 2213 5112
E: dl@adm.au.dk

Lars Kruse
Fotograf
T: 8942 2347
E: lk@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotografelev
T: 8942 2347
E: jbra@adm.au.dk

Roar Lava Paaske
Fotografelev
T: 8942 2347
E: rlp@adm.au.dk

Hæder til unge forskere

To unge forskere deler i år Det Samfundsvidenskabelige Fakultets Forskningspris på 100.000 kroner, der uddeles til en yngre forsker, som har dokumenteret en helt usædvanlig kreativitet og produktivitet i sin forskning. Den 34-årige lektor Claus Rohde fra Juridisk Institut hædres for sin forskning inden for formueret, og den anden halvdel af prisen modtager den 36-årige lektor Lene Vase fra Psykologisk Institut, som især har forsket i den såkaldte placeboeffekt og skabt interessante grundforskningsperspektiver på forbindelserne mellem krop og psyke.

Nye opslag fra Det Frie Forskningsråd

Det Frie Forskningsråds (DFF) efterårsopslag er nu klar. Som noget nyt har DFF åbnet for, at forskerne mere end en gang kan søge bevillinger fra karriereprogrammet Sapere Aude, der har fokus på de største forskertalenter og deres udvikling i internationalt samspil. Opslagene og Sapere Aude kan man læse mere om på fi.dk/dff. For første gang skal alle indsende en elektronisk ansøgning, og hvordan det foregår, kan man se på fi.dk/e-ansoegning.

➔ FORTSAT FRA FORSIDEN

Humanistiske fordomme om teologi

åbnes for nogle samarbejder mellem historiske, filosofiske og andre fagligheder. Ellers har vi svært ved at se pointen, siger lektor Søren Pold fra fakultetets Akademiske Råd.

Lektor Ole Morsing mener, at problemet med teologi er, at faget er alt for rettet mod uddannelsen af præster eller noget helt andet.

– Det er virkelig svært at se, hvordan de skal orientere sig i den proces, vi er inde i, men jeg mener, de skulle fokusere mindre på præsteuddannelsen, siger Ole Morsing, der ikke tror, at nogen på fakultetet vil have noget imod et studienavn for en præsteuddannelse.

– Men det er jo ikke frugtbart i forhold til de nye samarbejder, som det er meningen, at vi skal udvikle.

Professor Hans Jørgen Lundager

Jensen støtter tanken om, at teologerne får deres eget studienavn og mulighed for at skabe sig en selvstændig identitet omkring et selvstændigt projekt.

– Ud fra det, vi ved, vil jeg anbefale, at teologerne får en klart profileret uddannelse og en selvstændig indgang på hjemmesiden. Selv om det i dag er en lille uddannelse, skal den også have et selvstændigt studienavn. Den har jo et helt særligt aftagermarked og en ministeriel bevågenhed, som andre små uddannelser ikke har, siger Hans Jørgen Lundager Jensen.

Overlever cand.teol.classic?

Det springende punkt er, hvad et samarbejde mellem teologi og andre fag kommer til at betyde for den teo-

logiske uddannelse, mener Professor Svend Andersen.

– Selvfølgelig kan vi samarbejde og indbygge andre fags moduler i vores uddannelse. Det giver mulighed for, at vi kan lave en teologisk uddannelse, der ikke sigter mod Folkekirken. Det er bare meget vigtigt for teologiens rolle, at der ikke bliver stillet spørgsmålstejn ved, at vi også har den klassiske teologiske uddannelse, der peger mod Folkekirken. Men hvis den teologiske uddannelse skal være noget helt andet, end den er nu, så er teologien død, siger Svend Andersen.

Hans Hauge tvivler på, at den traditionsrige teologi i Århus kan bevares som en enhed.

– Teologi består af en række fag, der ville være humanistiske, hvis de ikke var på et teologisk fakultet.

Salmelæsning er jo ikke teologi, når den foregår på Nordisk. Fjerner du de enkelte fag fra den ramme, der hedder teologi, så bliver de til humaniora. Når fakultetet så forsvinder, er spørgsmålet, om man kan have en intakt teologisk ramme. Det tror jeg ikke på.

Smal løsning

På Det Teologiske Fakultet peger Akademisk Råd på en smal løsning, når fakultetets tre uddannelser i teologi, religionsvidenskab samt arabisk og islamstudier skal flyttes over i et nyt institut. Her vil de gerne være sammen med klassisk sprog og arkæologi, fordi de fag i et vist omfang også tematiserer religion.

– Det er vigtigt, at teologi er synlig. Derfor skal vi ikke indgå i for

stort et institut, og vi skal bevare vores selvstyre, siger professor Svend Andersen. Han håber, der vil være en åbenhed over for, at relativt små institutter kan eksistere side om side med de stor-institutter, rektoret har lagt op til.

På Religionsvidenskab er professor Hans Jørgen Lundager Jensen mere skeptisk på vegne af den smalle løsning.

– Forudsætningen for forslaget er, at det også giver mening økonomisk. Vi ved bare ikke, hvad der er den kritiske masse for et institut. Men vores konstruktion har vist sig at være god på mange måder, og vi beskæftiger os alle med religion under en eller anden form. Det er det, vi ønsker at fortsætte, siger Hans Jørgen Lundager Jensen. ■

Stadig ikke afklaring på genopretningsplan

De danske universiteter er stadig usikre på, hvad regeringens nedskæringer helt konkret kommer til at betyde. Men budgettet for næste år kan laves, forsikrer universitetsdirektøren.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Gennemtrawler man genopretningsplaner, finanslove og udvalgssamråd i et forsøg på at finde ud af, hvor mange penge universiteterne helt præcist skal spare over de næste år, bliver man hurtigt både svimmel og gennemgående i tvivl.

”Ikke just gennemskuelig” kalder Danske Universiteter planen i et nyt notat, og heller ikke Aarhus Universitets direktør Jørgen Jørgensen giver højeste still karakter for de meget skiftende og ugenomsigtige udmeldinger om universiteternes økonomiske grundlag.

– Realiteten er, at der stadig er en del blanke felter. Det er der selvføl-

gelig ikke nogen, der kan være interesseret i, og det er stærkt utilfredsstillende, siger han.

Næste års budget kan dog godt lægges med de nuværende udmeldinger, forsikrer direktøren.

– Vi har ikke de store problemer i 2011, og vi håber, at præcisionen vil stige, når vi kommer lidt tættere på de år, hvor det virkelig kommer til at gøre ondt, og der samtidig stadig er usikkerhed, nemlig 2012 og 2013, siger Jørgen Jørgensen.

Kan håbe på BNP

Ifølge notatet fra Danske Universiteter bliver besparelsen – formentlig – primært udmøntet ved at fjerne penge fra Globaliseringspuljen i 2013 samtidig med, at universite-

terne derudover skal spare 125 millioner kroner i 2012 og 250 millioner kroner i 2013 og – formentlig – også 1/2, 1 og 1 1/2 procent af omsætningen i de tre næste år.

En stor ubekendt faktor i regnestykket er dog det danske bruttonationalprodukt eller BNP. Regeringen har forpligtet sig til at bruge mindst 1 procent af BNP på forskning, og når man kan fjerne penge i kroner og øre fra universiteterne, er det fordi, det danske BNP er faldende oven på finanskrisen.

Men hvis kurverne vender, kan det også betyde bedre tider for universiteterne, så den planlagte nedgang i 2013 måske ikke bliver så slem alligevel, siger Jørgen Jørgensen.

Sæt X ved sommertalen – og følg med på nettet

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen holder sommertale i Aulaen i Århus torsdag den 17. juni kl. 15.00.

Ved arrangementet vil rektor offentliggøre ledelsens plan for den faglige udviklingsproces på Aarhus Universitet. Efter talen er der mulighed for spørgsmål fra salen.

Arrangementet streames live fra medarbejdere.au.dk/ så alle kan følge med.

Der afholdes arrangementer med fælles streaming på DPU (Emdrup), DMU (Roskilde, Silkeborg og Kalø), DJF (Foulum, Flakkebjerg, Sorgenfri og Årlev) og AU-HIH.

Bagefter kan du se de umiddelbare reaktioner og kommentarer på medarbejdere.au.dk/

Her vil løbende være artikler og videoindslag, både torsdag den 17. om aftenen og i løbet af fredag den 18. juni.

– Hvis vi tager for givet – hvad vi gør – at regeringen overholder deres egen målsætning om 1 procent, så kan der ske ret meget, inden vi når til ’12 og ’13. Så foreløbig ingen grund til panik, men det er vigtigt at slå fast, at det altid har været vores ønske, at vi får en planlægningshorisont, der svarer til det, der foregår på et universitet. Nemlig

langsigtet forskning og uddannelse. Så jeg synes da ikke, det er tilfredsstillende, at der sås tvivl om, hvor mange midler vi har i årene, der kommer, siger han. ■

Se notatet fra Danske Universiteter på www.dkuni.dk

Succes for it-uddannelser

I it-byen Katrinebjerg blev der i sidste uge lagt grundsten til to ny byggerier, der fra 2011 skal huse dels datalogi og informations- og medievidenskab, dels Ingeniørhøjskolens studerende i elektronik og it.

På Institut for Informations- og Medievidenskab er studentertallet vokset til 1500. Det er 50 procent flere end i 2003, hvor instituttet flyttede til it-byen Katrinebjerg.

Foto: Rør Løve Boeske/AU-foto

Som at være på Mars

En vindtunnel, der kan simulere forholdene på Mars, blev i sidste uge taget i brug på Aarhus Universitets Mars Simulerings Laboratorium. Tunnellen er som den eneste i verden bygget inden i en ståltank på 10 x 2,5 m. Det gør det muligt at arbejde ved samme lave tryk som på Mars. Den røde planets lys, vind og atmosfærisk støv, en temperatur på -120 grader og en atmosfære bestående af næsten udelukkende CO₂ er andre muligheder, forskerne får at arbejde med. Tunnellen er den første testfacilitet, som det europæiske rumforsknings samarbejde ESA har placeret i Danmark.

Da verden gik i stå

Henrik Vase Frandsen er en af de tre prikkede lektorer på DPU. Høringsfasen er forbi, men han ved stadig ikke, om han er fyret eller kan blive – og det slider på sjælen.

Af Bjørg Tulinus

btu@adm.au.dk

Det er mandag den 19. april. Henrik Vase Frandsen er på ferie og nyder at have tid til familien. Fri fra undervisning og vejledning og med mulighed for uafbrudt koncentration om den doktordisputats, han har arbejdet på i nogle år.

Så ringer telefonen.

Det er fra det institut på DPU, som Henrik Vase Frandsen er ansat ved, Institut for Pædagogik. Kollegaen i røret siger, at Henrik skal tjekke sin mail, for der er indkaldt til orienteringsmøde om ”personalejusteringer” den følgende dag.

Henrik Vase Frandsen vælger at blive hjemme fra mødet om tirsdagen, da han jo har ferie.

Så bliver det onsdag – og telefonen ringer igen. Klokken er lidt over ni.

Det er fra instituttet, og Henrik Vase Frandsen bliver bedt om at komme til møde med personalechefen Steen Jessen og institutlederen Jens Erik Kristensen. Tillidsrepræsentanten er der også.

– De giver mig et brev, og så fortæller de kort, hvad der står i det. Jeg er en af dem, DPU har tænkt sig at fyre – og begrundelsen er først og fremmest økonomisk, men der bliver også slået på, at min forskning ikke lever op til kriteriet om relevans, fortæller Henrik Vase Frandsen.

Og det er hér, den 46-årige lektor begynder at stejle.

– Allerede på det tidspunkt spørger jeg dem, om de vil forklare, hvad det betyder, at jeg ikke lever op til ”kriteriet om relevans”, men jeg får kun nogle generelle forklaringer.

Ingen MUS siden 2007

Senere går det op for Henrik Vase Frandsen, at to af hans kolleger fra samme institut også er blevet varslet afskediget. Det drejer sig om Asger Sørensen og Jørgen Huggler. Alle tre har beskæftiget sig med forskning og undervisning i pædagogisk filosofi. Og at det netop er de tre, der skal afskediges, virker ganske enkelt uforståeligt for Henrik Vase Frandsen.

– Vi har alle sammen levet op til de krav, der er stillet til os. Blandt andet i forhold til kravet om de 60 procent indtjening, hvor jeg selv lå på 83 procent sidste år. Noget andet er, at ingen af os har været til MUS-samtale siden 2007. Så vores nuværende institutleder har al-

drig haft den formelle samtale med os om vores forskning eller profil – og jeg har aldrig hørt eller fået det mindste vink om, at min forskning ikke skulle være relevant for DPU.

På instituttet er kolleger og studerende rystede, fortæller Henrik Vase Frandsen.

Selv går han rundt i en underlig form for uvirkelighed og husker kun, at han står foran en kopimaskine og kopierer en bog, han har bestilt, inden han tager hjem senere på dagen.

Så kommer reaktionen.

En vrede og en følelse af uretfærdighed nager ham konstant.

– Jeg bliver så gal, at det er svært at falde i søvn – det har jeg ikke prøvet, siden jeg var barn.

Og forbruget af tobak stiger dramatisk.

– Hvis det udelukkende havde handlet om, at ledelsen havde foretaget en økonomisk analyse og så fundet frem til os på den måde,

havde det været lettere for mig at forstå og acceptere. Men jeg forstår simpelthen ikke, at man kan stille spørgsmål ved relevansen af min forskning.

Henrik Vase Frandsen henviser til, at han i sin tid blev ansat på DPU som lektor med særligt henblik på ”livsanskuelsesstudier og religionsfilosofi”, og at hans disputats med arbejdstitlen ”Erfaring, subjektivitet og religion” både har fået økonomisk støtte fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation og er blevet anerkendt af DPU. Planen er i øvrigt at indlevere afhandlingen til bedømmelse i år.

Scrapbog med avisartikler

I dagene og ugerne, der kommer, vokser vreden, men også afmagten.

Det hjælper meget med de mange støtteerklæringer, der kommer fra både studerende og forskere fra ind- og udland, ikke mindst den underskriftindsamling, der får 350 mennesker til at erklære en protest mod de varslede fyringer.

– På et tidspunkt begyndte jeg at klippe avisartikler ud, der handler om sagen – og jeg har allerede en ret fyldt scrapbog, ler Henrik Vase Frandsen, der samtidig roser de studerende for deres store støtte.

– Lige gyldigt hvordan det her ender, så er den her opbakning noget, jeg altid vil tage med mig og huske tilbage på med stor taknemmelighed. Det er virkelig helt overvældende. Jeg håber dog stadig, at DPU finder en løsning, så jeg kan blive, for jeg har altid været utrolig glad for mit arbejde og for det stærke faglige miljø, vi har på instituttet.

Henrik Vase Frandsen har stadig følelsen af at gå rundt i en form for mental osteklokke. For hans situation er fortsat uafklaret. Høringsfasen er slut, og nu venter han på en endelig afgørelse.

Han er begyndt at kunne sove igen, og det har hjulpet ham at skulle passe undervisningen og vejledningen af de studerende.

– Det er godt at have de helt konkrete ting, jeg skal tage mig af. Der er meget andet, jeg ikke kan koncentrere mig om – jeg har slet ikke kunnet samle mig om at skrive min bog færdig, siden jeg fik brevet den 21. april. ■

Henrik Vase Frandsen oplyser, at Asger Sørensen er blevet tilbudt omplacering internt på instituttet, men at der fortsat ved redaktionens afslutning fredag den 11. juni er uvished om hans egen og Jørgen Hugglers situation.

Institutleder Jens Erik Kristensen har ikke ønsket at udtale sig om sagen, før den har fundet sin afslutning.

Foto: Nanna Krautzmann

Henrik Vase Frandsen er oprindeligt teolog og var som helt nyuddannet i to år ansat som præst. Hvis den varslede fyring står ved magt, overvejer han igen at søge præsteembede.

At huske sig selv

Dorthe Berntsen og kollegerne på AU's nye tværfaglige hjerneforskningscenter undersøger, hvad vi alle sammen kan huske om os selv – og hvorfor. Centrets arbejde er netop blevet skudt i gang med en stor international conference i Århus.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Det første, professor Dorthe Berntsen kan huske fra sin egen barndom, er en sut dyp-pet i honning, som bedstemoren gav hende en dag, hun var syg. Journalisten kan huske fyrværkeriet på fars skuldre nytårsaften, da 1979 blev til 1980, og fotografen kan huske en kilometerlang udflugt på sin trehjulede cykel i Kolding.

Selvbiografisk hukommelse er alt det – fra første skoledag over mellemste real til sidste weekend – som vi kan huske om os selv, og et nyt, tværfagligt forskningscenter på Aarhus Universitet fik i januar 2010 42 millioner kroner af Danmarks Grundforskningsfond til at forske i netop det.

– Selvbiografisk hukommelse er et meget interessant forskningsområde i sig selv, men samtidig viser undersøgelser, at evnen til at forestille sig og planlægge fremtiden hænger tæt sammen med evnen til at huske og genleve fortiden. De to evner bliver med en fælles, lidt syret, engelsk betegnelse kaldt for "mental time travel", og mister man evnen til at erindre fortiden, får man oftest også meget svært ved at forestille sig fremtiden, forklarer Dorthe Berntsen.

Et ungt felt

Selv har hun forsket i denne type hukommelse, siden hun startede sit ph.d.-projekt i 1993, og med den nye bevilling bliver der for alvor samling på de mange forskellige fagligheder på universitetet, der med hver sin vinkel ser på vores hjerne og hukommelse om os selv.

Det nye forskningscenters akronym og kaldenavn CON AMORE kan bedst oversættes til "med kærlighed" eller "med passion" og er en snedig sammentrækning af centrets engelske titel Center on Autobiographical Memory Research.

Det tværfaglige arbejde bliver for alvor skudt i gang med en stor international conference på Aarhus Universitet fra den 13. til den 16. juni, hvor indtil videre 130 deltagere fra hele verden skal lytte til 15 keynote speakers og dele erfaringer med hinanden inden for det forholdsvis unge forskningsfelt.

Hukommelsen er ikke statisk

Dorthe Berntsen er ud over at være professor også leder af det nye center. Og at vores

hukommelse om os selv har betydning og kan sige noget om, hvordan vi generelt har det mentalt, forklarer hun ved at beskrive et simpelt forsøg på mennesker med og uden en depression.

– Mennesker uden en depression husker generelt to positive minder for hvert negativt, når de bliver bedt om at grave frit i deres hukommelse. Hos deprimerede er der modsat snarere ligevægt mellem antallet af gode og dårlige minder, og spørgsmålet er selvfølgelig, om man er deprimeret, fordi man har flere dårlige minder, eller har flere dårlige minder, fordi man er deprimeret. Hvis man spørger igen, når deltagerne er ude af deres depression, har de fået samme fordeling af minder som de ikke-deprimerede, og det tyder unægtelig på den sidste forklaring. Det er et godt eksempel på, at vores hukommelse ikke er statisk, siger hun.

Fra babyer til soldater

Det nye center har allerede gang i en lang række forskelligartede forskningsprojekter af hukommelsen og dens betydning og udvikling. To særlige babylaboratorier skal f.eks. teste, hvordan de mindstes hukommelse fungerer.

– Det er et meget robust forskningsresultat, at de færreste af os kan huske noget som helst fra de første tre leveår. Ved for eksempel at vise babyer og børn på forskellige alderstrin, hvordan man bygger en bestemt ting og bagefter se, hvor længe de kan huske det, håber vi at blive klogere på, hvordan deres hukommelse fungerer, siger Dorthe Berntsen.

Et andet projekt i det nye center er et samarbejde med forsvaret, hvor soldater undersøges før, under og efter udsendelsen til f.eks. Afghanistan for at kortlægge, om man kan finde forklaringer på, hvorfor nogen udvikler post-traumatisk stress-syndrom eller PTSD (Post-Traumatic Stress Disorder).

– Et af symptomerne ved PTSD er en ekstrem udgave af den spontane selvbiografiske hukommelse, som vi alle sammen oplever hver dag, når en duft eller et stykke musik minder os om en oplevelse i fortiden. Soldaterne kan på samme måde blive sendt ukontrolleret tilbage til deres traumatiske oplevelser i en grad, så de til sidst risikerer

Professor Dorthe Berntsen er leder for et nyt tværfagligt center, der skal forske i selvbiografisk hukommelse. Arbejdet bliver for alvor skudt i gang med en stor international conference på Aarhus Universitet fra den 13. til den 16. juni

at isolere sig og undgå kontakt med andre for at stoppe deres flashbacks. Vi er endnu ikke færdige med rapporterne, men indtil videre tyder vores resultater på, at vi ikke kan sætte fingeren på bestemte træk, der gør nogle soldater mere prædisponerede for PTSD frem for andre. Det handler i stedet om, hvor mange livstruende og traumatiske oplevelser, de har haft igennem livet og været igennem som udsendt, siger hun.

Omdiskuterede fortrængninger

Et af de mest omdiskuterede felter inden for selvbiografisk hukommelsesforskning er de såkaldte fortrængte erindringer.

At man kan miste evnen til at huske sin fortid ved f.eks. en hjerneskade, har en række case-studier vist ganske tydeligt, forklarer Dorthe Berntsen. I hvor høj grad det samme kan ske ved fortrængning af særligt traumatiske begivenheder, er ifølge professoren noget mere tvivlsomt.

– Vi kan sikkert alle sammen huske debatten om en række højtprofilerede incestsager, hvor terapeuter havde hjulpet ofre med at grave erindringer om overgreb frem, som de havde glemt. Senere forskning viste, at det var muligt f.eks. ved hjælp af samtaler at plante falske minder i hovedet på forsøgspersonerne, og det havde selvfølgelig nogle klare konsekvenser for rets-

systemet. I dag er man langt mere forsigtig med fortrængte erindringer, og mange lande har retningslinjer for, hvordan psykologer skal spørge ind til ofres oplevelser, siger professoren.

Livet er – måske – sjovest under de 30

For alle os andre, der har mindre traumatiske begivenheder med i hukommelsesbagagen, gælder der ifølge Dorthe Berntsen tre regler for, hvad vi kan huske.

– For det første husker vi som nævnt næsten intet fra de tre første leveår. For det andet husker vi det senest oplevede bedst, og for det tredje husker man flere oplevelser i perioden, fra man er cirka 15 til 30 år gammel, når forsøgspersoner bliver bedt om at tænke tilbage på deres liv.

Professoren vil dog ikke gå så vidt som til at sige, at dette udelukkende skyldes, at livet er sjovere, når man er under 30.

– Vi har en række vigtige, kulturelt betingede skelsættende begivenheder, som ofte falder i den periode – eksamen, bryllup, det første barn – og det kan være årsagen til, at man husker flest begivenheder fra netop den tid, siger professoren, som ikke udelukker, at yderligere forskning finder flere årsager.

– Selvom vi alle sammen personligt har et forhold til det, så er selvbiografisk hukommelse rent forskningsmæssigt et nyt felt, som stadig er i kraftig vækst. Derfor er der stadig mange områder, som ikke er undersøgt ordentligt, og vi kan sagtens blive klogere på, hvorfor vi husker det, vi gør, siger Dorthe Berntsen. ■

Fotos: Roar Lava Poeske/AU-foto

” Vi taler mest om alt muligt andet, for eksempel ferier og hvad vi laver i fritiden.

Peder Skovfoged, korsanger

Universitetskoret CAMPUS vil gerne synge smukt, men en gang imellem går det galt – til stor morskab for korsangerne.

Sangen giver ny energi

Når universitetet tømmes for medarbejdere torsdag eftermiddag, samles en flok AU-ansatte for at synge – og være sammen med kollegerne på en anderledes måde.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Alles øjne retter sig opmærksomt mod den unge, solbrændte mand, der netop er trådt ind ad døren. Stor er skuffelsen, da han hiver et kamera op af tasken.

”Er det jeres fotograf? Vi troede lige, det var en potentiel mandlig sanger”, griner et af medlemmerne i universitetskoret CAMPUS. Mænd er en mangelvare i koret, som har inviteret *UNivers* til at overvære en øvegang. På denne solrige torsdag eftermiddag, hvor de fleste medarbejdere på universitetet skynder sig hjem for at nyde sommeren i haven, vælger 15-20 AU-ansatte at gå direkte fra jobbet over i kaffestue 3 i Stakladen for bl.a. at øve firstem-mige svenske viser. Hvorfor?

– Det at synge gør simpelthen én glad. Det er umuligt at stå med spændte skuldre og ryg, når man synger, så det har også en afslappende effekt. Jeg går altid glad og opløftet fra kor og synger gerne på vej hjem også, siger Kirsten Møldrup, der er kontorfuldmægtig på Institut for Folkesundhed.

It-medarbejder Peder Skovfoged supplerer:

– Det giver fornyet energi at synge. Og så giver det en god fornemmelse at skabe noget sammen.

Spændende at møde andre kolleger

Tid til opvarmning. Korsangerne stiller sig i en cirkel og begynder at rulle med skuldrene og svinge med armene.

– Så laver vi ”brødkrummen”, lyder det fra dirigent Peter Tilsted, hvorefter kormedlemmerne energisk kører tungen rundt i munden efter imaginære brødkrummer.

Efter endnu et par fysiske øvelser sætter dirigenten sig ved klaveret, slår tonerne an til en

skala, og pludselig fylder sangen kaffestue 3. Enkelte studerende trasker forbi på gangen udenfor og kigger nysgerrigt ind på den syn-gende flok.

Flere hovedområder er repræsenteret i koret, der dog har en overvægt af ansatte fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, hvor koret har sin oprindelse. Det er spændende at være sammen med sine kolleger på en anden måde, er deltagerne enige om. Først og frem-mest fordi, de simpelthen har det sjovt. Men man får også et indblik i de andres hverdag.

– En af korsangerne arbejder f.eks. med mu-se-forsøg. Det synes nogen, er lidt specielt, lyder det fra Ulla Schmidt, erhvervssproglig medar-bejder på Institut for Medicinsk Mikrobiologi.

Generelt bliver der dog ikke talt ret meget om arbejde, når universitetets sangglade med-arbejdere mødes.

– Vi taler mest om alt muligt andet, f.eks. ferier, og hvad vi laver i fritiden. Koret er et åndehul, fortæller Peder Skovfoged.

Skelner ikke mellem VIP og TAP

I mellemtiden har koret kastet sig over en af favoritdisciplinerne: svenske viser. Stemmerne terpes, nogle af passagerne driller, men stem-ningen er fokuseret. Alligevel bryder koret sammen i et latteranfald, da en af sangene fal-

der fra hinanden i et virvar af falske toner.

”I skal ikke være kedede af det”, beroliger di-rigenten, ”i middelalderen var dette interval kendt som Djævelens interval, fordi det er så svært at ramme”.

I koret er der både det tekniske og admini-strative personale og videnskabeligt personale. Blandingen af VIP’er og TAP’er er dog ikke noget, korsangerne spekulerer videre over.

– Her er vi alle lige, lyder det.

Det sociale samvær betyder også en del for koret, der nogle gange er ude at spise sammen eller holder grillaftener. Heller ikke i disse sammenhænge kan koret holde sangen tilbage.

– Vi har også engang siddet på et eller andet obskurt værtshus og sunget, lyder det fra en af koristerne. ■

Koret CAMPUS’ dirigent hedder Peter Tilsted og er cand.mag. i musikvidenskab fra Aarhus Universitet. Han underviser i musik på en efterskole og glæder sig over, at han med koret på Aarhus Universitet får mulig-hed for at øve mere ambitiøse sange end med efterskoleeleverne.

KORET CAMPUS

Koret CAMPUS øver hver torsdag kl. 16-17.30 i kaffestue 3 i Stakladen. Der er ingen op-tagelsesprøve – man skal blot være glad for at synge og have en tilknytning til Aarhus Universitet. Hvis du lyst til at være med, så mail eller ring til Janet Mikkelsen på jm@soci.au.dk eller tlf. 8942 6095. Du kan også bare kigge forbi – det koster ikke noget de første par gange. Ellers er kontingentet 100 kroner/md. Koret, der har eksis-steret i fire år, har et bredt reper-toire af sange – viser, klassiske og moderne – og synger dem gerne flerstemmigt. Koret holder koncerter ca. to gange om året, f.eks. til arrangementer på universitetet.

Debat

Har du et synspunkt eller en kommentar, så bland dig i debatten
– send en mail til univers@au.dk
Se deadlines for debatindlæg på www.au.dk/univers/deadline

Samfundsrelevante og problemløsende universiteter

Fusion og forskning

Af Just Jensen
Dekan, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet

I en kronik i Politiken den 19. maj fortæller professor Jørgen Grønnegård Christensen (JGC) en Århushistorie om fusionerne i 2007 mellem sektorforskningsinstitutioner og universiteter. Fusionerne omfattede bl.a. Aarhus Universitet, Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) og Danmarks JordbrugsForskning (Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet). Kronikken forholder sig kritisk til den igangværende faglige udviklingsproces, som skal høste de synergievinster, der var hele formålet med fusionerne. Udviklingsprocessen er imidlertid en helt naturlig konsekvens af fusionerne – og ikke den Århushistorie, som JGC gerne vil gøre den til.

Kronikken giver dog god anledning til overvejelser om, hvad universitetets rolle er i fremtiden. Formålet med fusionerne mellem sektorforskningen og universiteterne var dels at nyttiggøre sektorforskningens anvendelsesorienterede forskning i forhold til universitetsundervisningen, dels at gøre det muligt for den forskningsbaserede rådgivning at trække på universiteternes samlede viden.

Fusionerne og de globale politiske trends, som JGC omtaler, viser, at de klassiske universiteter er under pres. Samfundet investerer i disse år store midler i forskning og uddannelse. Midler, som endda har været stigende i en

periode med finansiell krise. Årsagen til dette er, at samfundet (politikkerne) mener, at universiteterne i langt højere grad end hidtil skal medvirke til at sikre grundlaget for fremtidens velfærdssamfund. Det vil sige, at en stigende del af universiteternes videnproduktion skal kunne anvendes som grundlag for vækst i den produktion og de serviceydelser, som vi skal leve af i fremtiden.

Med den stigende kompleksitet overalt i samfundslivet kræves problemløsende forskning med et bredt spektrum af kompetencer spændende fra praktisk kunnen til dyb indsigt i de underliggende mekanismer, som typisk er af mere grundvidenskabelig natur.

De tidligere sektorforskningsinstitutioner DMU og DJF havde netop den anvendelsesorienterede eller problemorienterede forskning som deres adelsmærker. Fusionerne mellem universiteter og sektorforskningsinstitutioner blev derfor gennemført for at forandre både universiteter og sektorforskningsinstitutioner. Målet er "nye" universiteter, som er samfundsrelevante og problemløsende.

Det er klart, at når "gamle kæmper" som JGC skal forandre sig sammen med universitetet, så vil det give spændinger. Det er imidlertid gennem spændinger og debat, at vi som forskere udvikler os. Jeg ser derfor frem til den fortsatte forandring og den fortsatte debat. Debatten skal bare føres på et sagligt grundlag og ikke på grundlag af Århushistorier. ■

Sæt X ved sommertalen – og følg med på nettet

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen holder sommertale i Aulaen i Århus torsdag den 17. juni kl. 15.00.

Ved arrangementet vil rektor offentliggøre ledelsens plan for den faglige udviklingsproces på Aarhus Universitet. Efter talen er der mulighed for spørgsmål fra salen.

Arrangementet streames live fra medarbejdere.au.dk/ så alle kan følge med.

Der afholdes arrangementer med fælles streaming på DPU (Emdrup), DMU (Roskilde, Silkeborg og Kalø), DJF (Foulum, Flakkebjerg, Sorgenfri og Årslev) og AU-HIH.

Bagefter kan du se de umiddelbare reaktioner og kommentarer på medarbejdere.au.dk/ Her vil løbende være artikler og videoindslag, både torsdag den 17. om aftenen og i løbet af fredag den 18. juni.

Gratis tilmelding

Glæd dig til efteråret.
Alumner, nuværende og pensionerede medarbejdere fra Aarhus Universitet samt ledsager kan gratis tilmelde sig ét udvalgt hold på Folkeuniversitetet i Herning, Århus eller Emdrup (Kbh.).

Tilmeldingen åbner 18.06.2010.
Der er et begrænset antal pladser, der fordeles efter "først til mølle"-princippet.

Derfor tilrådes hurtig tilmelding. Indtast aftalekoden "AU" under "Specialaftaler" på www.folkeuniversitetet.au.dk

DORTHE KIRKEGAARD THOMSEN

Lektor ved Psykologisk Institut

Jeg bestod ikke min første forskningsmetoderapport på universitetet. Det er lidt sjovt at tænke på, for jeg er jo forsker i dag. Men da det skete, var det ikke sjovt. Jeg kunne ikke forstå det, og jeg syntes, det var meget ærgerligt. Jeg læste i England, og det var lidt anderledes end herhjemme. I løbet af et år skulle vi bestå to ud af tre forskningsmetoderapporter. Så da jeg dumpede den første, var der ekstra meget pres på de to sidste.

KAREN LUISE KNUDSEN

Lektor ved Geologisk Institut

Jeg skulle op i et af mine allerbedste fag, men jeg endte med at få min dårligste karakter på studiet. Jeg var meget nervøs, og den professor, jeg skulle til eksamen hos, var ikke så erfaren med nervøse studerende. Jeg skulle undersøge en bestemt blomst under en lup, men mine hænder rystede så meget, at jeg havde svært ved at se noget. Professorens kommentar var: "Så se dog efter!" Det var en oplevelse, der gjorde stort indtryk på mig. Og det har lært mig, hvor vigtigt det er at kunne tackle en nervøs studerende i en eksamenssituation.

CHRISTIAN SONNE

Dyrlæge, seniorforsker ved
Afdeling for Arktisk Miljø, DMU

På dyrlægestudiets første to år skulle vi op i faget zoologi. Pensum løb op på ca. 30.000 sider, og derfor måtte der prioriteres. Fuglene og pattedyrene var lige i øjet, men alle de der små encellede organismer, man ikke kunne se med det blotte øje og nyde på vandre- og fisketurene, blev droppet.

Så kom eksamensdagen – og ak! Første spørgsmål gik på lappedykkeren, men andet spørgsmål gik på coccidier – en encellet tarmsnylter – i høns. Det var ikke godt. Min plan blev at bruge fem minutter på at notere min viden ned om lappedykkeren og derefter bruge 25 minutter på styrketræning og armbøjninger i forberedelseslokalet. Oplevelsen var mærkelig, og forberedelsestiden virkede som en evighed, hvor desperationen langsomt bredte sig. Til gengæld var oplevelsen ved eksamensbordet positiv, og faget blev lige netop bestået.

SØREN HEIN RASMUSSEN

Lektor ved Institut for
Historie og Områdestudier

Jeg har egentlig ikke haft nogle decideret slemme eksamensoplevelser. Men engang efter afleveringen af en eksamensopgave drak jeg mig fuld. Jeg gik hjem og begynde at stege spejlæg. Undervejs faldt jeg i søvn ind over komfuret, hvor min kæreste så senere vækkede mig. Det stank og var egentlig ret for skrækkende.

M væ eksa

Søvnløse nætter, kaffe i vol
tyndslidte nerver. Eksamen
mange studerende ikke tæ
eksaminator har prøvet at
hæmningsløs svedprodukti
videnskabelige personale
klaret eksaminerne godt. E
gør i dag. Men det betyder
har haft succesoplevelser v
UNivers har bedt en række
TAP – fortælle om deres væ

Af Astrid Hellerup Madsen og Ida Hammerich Nielson

ahm@adm.au.dk / ihn@adm.au.dk
Foto: AU-foto og privat

Nina Smith læser til eksamen anno 1978. Piben var lidt af et statussymbol for studenter på den tid, fortæller hun.

NINA SMITH

Professor ved Institut for Økonomi

Jeg skulle engang til eksamen i faget mikro-økonomi. Jeg havde læst grundigt og var fuldstændig forberedt. Aftenen inden eksamen ringer en af mine studiekammerater og stiller mig et spørgsmål i faget økonometri. Det undrer jeg mig over, for vi skulle jo op i mikro-økonomi dagen efter. Det viser sig, at det er mig, der har set forkert på eksamensplanen. Så næste dag gik jeg op til eksamen i økonometri, som var et af de allerhårdeste fag på studiet, uden at have læst på det. Det er nok den eneste gang, jeg har været nervøs til en eksamen. Alligevel lykkedes det mig at få ni. Jeg har heldigvis altid været god til at gå til eksamen.

Hvordan er man god til at gå til eksamen?

Det er utrolig vigtigt at udstråle selvsikkerhed og komme godt i gang. Som eksaminator og censor har jeg set rigtig mange studerende, måske især piger, som har siddet på første række til alle forelæsningerne og sikkert kan stoffet fra ende til anden. Men når de kommer ind til eksamen, har de nærmest tabt på forhånd, fordi de udstråler, at de ikke helt kan finde ud af det. Og når de ikke tror, de kan, kan de heller ikke. På en måde er det dybt uretfærdigt, at andre kan gå ind og bluffe sig igennem eksamen, men livet handler også om at kunne sælge sig selv og komme ud over rampen.

in rste men

Jørgen Friis Bak som ung studerende anno 1975. Det er dog ikke en eksamensopgave, han arbejder på, men derimod løbesedler for TÅGEKAMMERET.

JØRGEN FRIIS BAK
Lic.scient., specialkonsulent i AU IT

Jeg er uddannet i eksperimentel fysik, og min nærmeste faglige baggrund for mit nuværende job er faktisk, at jeg havde datalogi 1 i tidernes morgen. Og jeg fik 6 i det fag. Det var en skriftlig eksamen, hvori der var en opgave, som jeg fuldstændig misforstod. Inde til eksamen troede jeg egentlig, jeg havde godt fat på det hele. Først efterfølgende fik jeg at vide, at det var gået helt galt.

Til den pågældende eksamen medbragte jeg i øvrigt en lille bibel, som jeg havde fået af nogle missionærer kort tid før. Og ud for de forskellige svar i opgaven lavede jeg for sjovs skyld små referencer til bibelcitater. Det morede eksaminator sig meget over, da han sad og rettede opgaven og samtidig slog op i Bibelen. Det var vist eneste gang, han måtte uden for standardlitteraturen. Lige præcis til den fuldstændig misforståede opgave valgte jeg at henvise til 1. Johannesbrev, kap.1, vers 4: "Dette skriver vi, for at vor glæde kan være fuldkommen." Eksaminator sagde, det var et opløftende element i den ellers totalt misforståede opgave.

dsomme mængder og
stiden er over os. Hvad
enker over, er, at selv
have nervøs mave og
on før eksamen. Det
har gennemgående
llers sad de ikke, hvor de
ikke, at de udelukkende
ved det grønne bord.
e VIP'er – og en enkelt
erste eksamen.

LOUISE BØTTCHER
Adjunkt ved Institut for Læring, DPU

Det var sidste aften inden aflevering af en skriftlig ugeeksamen. Jeg manglede stadig en hel del, og mens jeg sad og skrev, gik strømmen i hele bydelen. Der var panik på, for jeg vidste ikke, hvor meget der var gået tabt. Heldigvis kunne jeg tage ud til en læsekammerat, der stadig havde strøm. Dengang var computere stationære, så jeg måtte tage en taxa med skærm, ledninger og så videre under armen og skrive videre der.

OLE HØIRIS
Docent ved Afdeling for
Antropologi og Etnografi

Min første mundtlige eksamen var en meget mærkelig oplevelse. Egentlig skulle den bestå af to forskellige eksaminer, hvor vi skulle op i to emner lige efter hinanden. Men vi fik at vide noget tid i forvejen, at der kun ville blive én eksamen, så vi kunne nøjes med ét emne.

Vi var tre, der skulle op sammen, og da vi kom ud fra eksaminationen, var vi glade og fornøjede, og øllene blev hentet frem. Underviserne voterede i tre kvarter, så der blev sat nogle øl til livs, inden de kom ud til os. Men da de så endelig kom ud, havde de besluttet, at vi alligevel skulle op til den anden eksamen med det samme. Det var meget specielt, for vi havde jo nået at få en del øl indenbords.

HANS HAUGE
Lektor ved Afdeling for
Nordisk Sprog og Litteratur

Jeg fik engang et femtal i en grammatikeksamen, men det var fordi, jeg ikke havde læst på stoffet. Det var ikke noget, der gik mig voldsomt på, for jeg vidste, jeg ville få en god karakter i noget andet, så det kunne trække op. Det handlede om gennemsnittet.

Hvordan husker du det at gå til eksamen?

Da jeg var studerende, var eksamen offentlig. Alle ens venner og studiekammerater var med som tilhørere, og det var en dejlig oplevelse. For det første blev man behandlet meget bedre, fordi der var publikum på. For det andet stod der 20 mennesker klar til at trøste, hvis det gik dårligt. Der var en solidaritet forbundet med, at alle hørte på hinanden. Jeg husker eksamen som en festdag med cigarer, blomster og champagne. Stemningen var munter. I dag er eksamen privatiseret og præget af dyb alvor og stor nervøsitet.

MARIE VEJRUP
Adjunkt ved Afdeling for
Religionsvidenskab

På første år var jeg til eksamen i en tekst fra Det Gamle Testamente, hvor der optræder to for mig fuldstændig obskure byer. Og så spørger eksaminator, hvor byerne ligger. Da tænkte jeg: "Nu er det slut. Nu er jeg blevet fanget i noget, jeg virkelig ikke ved." Jeg forsøger altid at snakke mig ud af tingene, men det går jo ikke, når det handler om geografi. Så jeg sagde i stedet: "Det er usikkert, hvor byerne ligger." Og det viste sig at være rigtigt, for der var mange forskellige teorier om, hvor de lå. Eksaminator troede altså, jeg havde orienteret mig i de arkæologiske teorier.

Hvad lærte den oplevelse dig?

Det viste sig senere, at spørgsmålet slet ikke var vigtigt. Som studerende tror man ofte, at man kan dumpe på alle spørgsmål, men sådan er det ikke. Eksaminator stiller mange spørgsmål med det ene formål at komme videre ind i emnet. Det er ikke knald eller fald ved hvert spørgsmål. Svære spørgsmål kan jo i øvrigt også være tegn på, at det går godt – at eksaminator vil have dig endnu højere op. Endelig viser min oplevelse, at man har lov til at være heldig.

Fotos: Rør Lavd Poeske/AU-foto

Forsøgsassistent Anne Mette Mikkelsen færdes hjemmefant blandt grisene på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet. Hun har dagligt ansvaret for 500-800 grise.

På arbejde i svinestien

Forsøgsassistent Anne Mette Mikkelsen passer de grise, forskerne bruger til forsøg. Hverdagen byder på både hygge med dyrene, blodprøver og aflivninger.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

”Klonede grise.” Det røde skilt på stalddøren får *UNIVERS*’ udsendte medarbejdere til at udveksle bekymrede blikke. Der er dog ingen grund til at være nervøs: De videnskabeligt manipulerede svin ser helt almindelige ud, er ganske ufarlige og springer begejstret rundt mellem hinanden, da forsøgsmedarbejder Anne Mette Mikkelsen åbner døren til stalden.

– Vi har haft disse grise i næsten tre år, og så får man et tæt forhold til dem. Grise er faktisk ret intelligente dyr. Når de har været ude af stalden, finder de selv tilbage til deres bås, og jeg tror, de kan genkende mig, når jeg kommer, siger Anne Mette Mikkelsen og klør en af grisene på tryn. Grisen kvitterer med et veltilfreds grynt, lykkeligt uvidende om, at den har et menneskeligt alzheimergen siddende i sin bløde, lyserøde krop.

Grisen er forsøgsdyr for forskere, der udvikler ny medicin mod Alzheimers.

Aflivning en del af gamet

Anne Mette Mikkelsen er uddannet landmand og arbejdede på en gård, indtil hun for snart ti år siden fik sit første barn. Så blev de lange arbejdsdage som landmand lidt for lange, og hun blev i stedet ansat på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet som forsøgsmedarbejder. Her er hendes opgave at passe de dyr, forskerne bruger til forsøg. Hun fodrer, muger ud og holder øje med dyrenes trivsel. Men hun tager også blodprøver, assisterer ved operationer og afliver dyr. Det sidste foregår med en boltpest, som hun sætter for dyrets pande. Bang.

– Hvis grisen har det skidt, har jeg det ok med at aflive den. Men ellers er det da træls.

Det bliver efterhånden hverdag, men stadig væk ...

Anne Mette Mikkelsen kigger ud ad vinduet og tilføjer:

– Det er en del af gamet.

Det samme gælder blodprøverne og operationerne, hvor forskerne udsætter dyrene for lidt af hvert, dog altid under bedøvelse. Forsøgene kan også være i den mere fredelige afdeling som afprøvning af forskelligt foder til grisene

og efterfølgende analyser af dyrenes fæces, som det hedder her i staldene.

Kommunikation med forskerne

Skrivebordsarbejde er der også en del af i Anne Mette Mikkelsens job, og vi har derfor forladt de skarptlugtende stalde til fordel for et kontor, der dog stadig lugter lidt af gris. Her læser Anne Mette Mikkelsen forsøgsplaner og har telefonisk og personlig kontakt med de forskere, der skal bruge dyrene til forsøg. Et er nemlig at designe et forsøg, noget andet er at udføre det, fortæller hun.

– Det er jo levende dyr, vi har med at gøre. Jeg kan bidrage med viden om, hvad der rent praktisk kan lade sig gøre. F.eks. skal vi tage hensyn til dyrenes brunstperiode. Vi bliver nødt til at rette os ind efter dyrenes cyklus, siger Anne Mette Mikkelsen og kigger på computerskærmen, der har et billede af en nyfødt

gris som screensaver. I vindueskarmen står der små porcelænsgrise.

Forsøgsmedarbejderen nyder at få feedback fra forskerne efter forsøgene og samtidig få et indblik i, hvad forsøgene har resulteret i.

– Vi har et tæt samarbejde, mens forsøgene står på, så det er rart at få at vide, hvad arbejdet betyder i sidste ende.

Når Anne Mette Mikkelsen og hendes fire kolleger skal spise frokost, går de ind i deres egen frokoststue i staldene. Skal de ind i fakultetets hovedbygning, kræves det nemlig, at de tager et bad. Den syrlige lugt af svine-fæces hænger stædigt fast i både tøj, hud og hår.

– Jeg slipper aldrig helt af med lugten. Heldigvis er min kæreste ligeglad – han er selv landmand, smiler Anne Mette Mikkelsen. ■

MØD EN TAP

Det Tekniske og Administrative Personale eller Traditionelt Anonymt Personale? *UNIVERS* sætter i ny serie fokus på TAP'er, der gør en forskel. Har du lyst til at fortælle om dit arbejde – eller kender du en TAP, vi bør skrive om, så skriv eller ring til univers@au.dk eller 2338 2221.

Endestation Shanghai

Efter 40 års tro tjeneste ved AU takker en af de væsentligste drivkræfter bag AU's Internationalt Center sig tilbage og går på pension. *UNlvers* mødte Poul Bonde på hans sidste arbejdsdag ved Fudan University i Shanghai.

Toke Christensen, Shanghai

Freelancejournalist

Det ville nok have været en følelsesladet dag for Poul Bonde, hvis han havde haft tid til at være det. Men da *UNlvers* møder Poul Bonde ved Nordic Centres årlige studenterarrangement "Meet The Students" ved Fudan University i Shanghai, har han hænderne fulde. Informationsfoldere om AU bliver delt ud i en lind strøm, mens han svarer på de mange spørgsmål fra de kinesiske studerende. Der er konstant aktivitet omkring Poul Bonde, og det er ikke let at få lavet et sammenhængende interview med ham, inden der kommer nye studerende til. Den smittende energi fra den 67-årige Senior Adviser får dem til på skift at grine og se eftertænksomme ud.

– Der har virkelig været gang i den hele dagen. Jeg har snakket ud i én køre fra klokken halv et til halv fire. Jeg troede, at jeg havde taget alt for mange publikationer med hjemmefra, men jeg er ved at løbe tør, siger Poul Bonde uden antydning af træthed i stemmen.

Med fra starten

Poul Bonde kan bryste sig af at være medstifter af Nordic Centre. Som den eneste tilstedeværende denne dag var han med, da Nordic Centre blev stiftet den 25. august 1995. Dengang var Nordic Centre blot tænkt som et sted, hvor enkeltforskere og ph.d.-studerende kunne have en platform i Kina, samt et sted for kursusaktiviteter af klassisk universitetskarakter. I dag, 15 år senere, har Nordic Centre udviklet sig til et betydningsfuldt dansk-kinesisk krydspunkt inden for både forskningssamarbejde og udvekslingsaftaler for studerende. Med 26 nordiske medlemsuniversiteter og -institutioner er det i dag et anerkendt forskningscenter, der jævnligt bliver besøgt af ministre og kommissioner. Kulminationen kom sidste uge, da Nordic Centre kunne præsentere sin egen selvstændige bygning ved Fudan University.

– Vi havde en idé om potentialet, da vi åbnede Nordic Centre, men at det er blevet den succes, det er i dag, synes jeg, er flot. Man bliver faktisk helt forpustet, når man læser årsrapporten og ser, hvad der kommer igennem centret, siger Poul Bonde, inden han må afbryde interviewet for at svare på flere spørgsmål fra de studerende. 10 minutter og mange uddelte AU-foldere senere vender han tilbage.

– Det må du undskylde, hvor kom vi fra, spørger han.

Hvad er det, de kinesiske studerende gerne vil vide om AU?

Jamen, de ved faktisk allerede meget om os, og de er

De kinesiske studerende var meget interesserede i AUs stand, hvor Poul Bonde forklarede om AU.

udmærket klar over, at AU er med på listen over verdens 100 bedste universiteter. Det er omkostningsfuldt for en kineser at søge til udlandet og læse, så det kvalitetsstempel betyder meget for dem.

Hvad kigger du efter hos de kinesiske studerende?

Først og fremmest prøver jeg at finde ud af, om de har tænkt over, hvad de vil. Har de for eksempel tænkt over, hvad det indebærer af andre krav end bare at fortsætte et studium, når man laver et kulturelt brud? Det er meget vigtigt. Rent fagligt prøver jeg at få dem til at se deres eget fag i en anden sammenhæng og fortælle dem, at ting kan gøres på flere måder, og at man får et dynamisk forhold til sin uddannelse ved at studere i udlandet. I tidligere uddannelsestraditioner var det vigtigt, at man ikke stak af fra flokken, men globaliseringen de sidste 10-20 år har fuldstændig vendt op og ned på de traditioner, siger Poul Bonde, inden der igen er bud efter ham.

Et godt sted at slutte

Dagens arrangement er ved at være forbi. Lyden af borde, der bliver klappet sammen, spredt sig i salen, og folk begynder så småt at gå. Men ved AU's stand er der et par studerende, der hænger ved. Engagementet lyser stadig ud af Poul Bonde, der ud

Nordic Centres nye bygning skaber gode rammer for at udvide det nordiske forsknings- og uddannelsessamarbejde med Fudan University".

Foto: Toke Christensen

Foto: Toke Christensen

En 10 meter høj statue af Formand Mao er der første syn, der møder forskere og studerende ved hovedindgangen til Fudan University.

VM-finalen i rugby i 1995 blev den begivenhed, der mere end nogen anden var med til at skabe en samhørighed mellem sorte og hvide i Sydafrika. Clint Eastwood har for nylig filmatiseret historien med Morgan Freeman og Matt Damon i hovedrollerne.

Foto: Scampix

Forsoningens sport

Sejren i rugby-finalen ved VM i 1995 skabte en ny fællesidentitet i Sydafrika. Kan fodbold-VM skabe et nyt mirakel for en nation, hvor racismen igen breder sig?

Af Hans Plauborg

hhp@adm.au.dk

Nelson Mandela tog en kæmpe chance, da han om eftermiddagen den 24. juni 1995 vandrede ind på Johannesburgs rugbystadion Ellis Park. Her skulle verdensmesterskabet i rugby afgøres mellem værterne fra Sydafrika og storfavoritterne fra New Zealand foran 62.000 næsten udelukkende hvide tilskuere. Få minutter forinden havde han besluttet at iføre sig landsholdets grønne kamptrøje med den orange krave. En trøje, som ellers var forbeholdt muskuløse, rødmossede Boer-drenge, og som sorte mænd næppe ville pudse deres sko med. Trøjen havde gennem årtiers apartheid været selve symbolet på de hvides sport og deres elskede *Springboks* – rugbylandsholdets kælenavn. Når Springboks stormede frem med bolden i deres groove, hvide næver, kunne man være sikker på én ting: De sorte ville juble, hvis modstanderne lykkedes med en grov tackling.

Mandelas gestus kunne have medført vilde optøjer på og især uden for stadion. Men det modsatte skete. Da manden, som lidt over et år forinden var blevet valgt som præsident ved de første demokratiske valg i Sydafrika, trådte ind på banen, lød det først forsigtigt og kort efter højt og taktfast fra publikum: "Nel-son, Nel-son, Nelson." Og da Mandela efter en nervepirrende finale, som Sydafrika vandt 15-12 efter forlænget spilletid, sammen med spillerne løftede pokalen i sejrsløst, var det selve legemliggørelsen af hans eget forsoningsmotto "Tal til deres hjerter, ikke forstan-

den". De hvide festede, de sorte festede med, og selv den værste kyniker fik den dag et håb om en fælles fremtid for Sydafrika.

Symboler får ny betydning

Historien om rugbykampens bidrag til forsoningen i Sydafrika fortælles i John Carlins bog *Mandelas sejr*, som Clint Eastwood for nylig har filmatiseret under titlen *Invictus*. Spørger man lektor i teologi Peter Lodberg på Aarhus Universitet, er rugby-VM i 1995 det bedste eksempel på, hvad sport kan, når det er al-lerbedst.

– Sporten kan forene og forsone splittede folk, og den kan skabe nye symboler eller give gamle symboler ny betydning. Mandela gjorde det hele, da han tog den blandt de sorte så forhadte grønne trøje på. Han forvandlede symbolet ved at identificere sig med det, og på den måde blev det en kærlighedserklæring til de hvide: I er gode nok, som I er. I er velkomne i det nye Sydafrika, og I er vores landshold, siger Peter Lodberg, der både som teologisk forsker og som tidligere generalsekretær i Folkekirkens Nødhjælp har været meget optaget af kirkernes arbejde i Sydafrika.

Peter Lodberg bemærker, at vi ved

det seneste VM i fodbold i 2006 så et andet stærkt symbol få tilskrevet en ny og mere positiv værdi gennem fodbold – det tyske flag.

– Pludselig svøbte tyskerne sig i deres flag og kørte rundt med dem ud ad bilruderne. Det havde man ikke set før. Folket tog flaget til sig og viste det frem. På den måde blev det flyttet væk fra den nazistiske og militære historie og ind i den folkelige bevidsthed og historie. Flaget var simpelthen blev genrejst via fodbolden.

Fodbold og national identitet

Rugby i Sydafrika er ikke det eneste, men måske blot det mest slående eksempel på, hvordan sporten kan være med til at samle et folk. F.eks. spillede amerikansk fodbold en vigtig rolle i forbindelse med borgerrettigheds-kampen i USA, hvor sorte og hvide på nogle hold begyndte at samarbejde og fik sportslig succes med det. Fodbold har været "storleverage" af forsoning – bl.a. i Bosnien, hvor både bosniske muslimer, bosniske kroater og bosniske serbere har kunnet være enige om at holde med deres fælles landshold. Den første tilnærmelse mellem Tyrkiet og Armenien

skete via en kamp på grønsværen. Palæstinenserne har et fodboldlandshold, der turnerer rundt, og Irak, der spillede åbningskampen mod værterne fra Sydafrika, er et forvandlet land, der skal finde en ny fællesidentitet – bl.a. gennem fodbold. – Fodbold kan nærmest give et skud i armen af identitet, selvværd og glæde. Og en op-

bygning af de tre elementer er selve forudsætningen for, at et folk eller et individ kan løfte sig ud af en presset eller undertrykt situation. Derfor ser vi også overalt i verden eksempler på, at fodbold bliver brugt som hjælp til at løse sociale problemer. I Danmark har vi f.eks. et fodboldlandshold for hjemløse, siger Peter Lodberg og påpeger, at billedet selvfølgelig ikke altid er helt så rosenrødt. Fodbold kan også splitte og forstærke fjendtlighed, hvad man bl.a. så mellem England og Argentina oven på Falklandskrigen.

Meget på spil ved VM

Problemerne forsvandt ikke fra Sydafrika med rugbysejren i 1995. Tværtimod er konflikter mellem sorte og hvide blusset op de seneste år. ANC's ungdomsorganisation er igen begyndt at synge protestsange, at boerne skal slås ihjel, og i begyndelsen af april i år blev den tidligere leder af den racistiske *Afrikaner Weestandsbeweging* Eugène Terre' Blanche myrdet på sin gård – angiveligt af to sorte arbejdere på gården.

– Der står kolossalt meget på spil for Sydafrika, og jeg håber virkelig, at holdet kommer langt i turneringen, siger Peter Lodberg.

– Erkebiskop Desmond Tutu har sagt, at VM kan give Sydafrika et nyt og nødvendigt løft af samhørighed, for der er alt for tydelige tegn på, at den politiske kultur er ved at løbe det forkerte sted hen. Der er brug for fornyet besindelse på, at Sydafrika er et land for alle.

Alene derfor vil der uden tvivl også blive investeret meget i at få den gamle og svækkede Mandela til at vise sig ved begivenheden. Kun han vil kunne trække den historiske linje fra de grønne *Springboks* i 1995 til de gule *Bafana Bafana* i 2010. ■

Læs hele temaet om Sydafrika i Aarhus Universitets magasin AUGUSTUS fra den 19. juni på www.au.dk/augustus

Facts om Sydafrika

Fra 1962 til 1992 var Sydafrika udelukket fra international fodbold på grund af apartheidstyret.

Kun stor fredagsbar en gang i år

Efter en stor økonomisk øretæve sidste år og en ny struktur for selve arrangørgruppen har folkene bag Danmarks Største Fredagsbar besluttet at droppe forårets udgave. De er dog allerede i fuld gang med at få efterårets arrangement på skinner.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Hvis du synes, din maj måned har været lidt grå, trist og kedelig, er det måske ikke bare det fesen danske forårs skyld. Der har nemlig manglet noget.

For i modsætning til både 2008 og 2009 har arrangementet Danmarks Største Fredagsbar ikke givet mulighed for et hygge-afbræk midt i eksamenslæsningen. Og det er der en ganske god grund til, forklarer Studenterrådets generalsekretær Louise Ydemann Duarte.

– Sidste års fredagsbar i maj gav et underskud i omegnen af 4-500.000 kroner, og det slog mildest talt et ret stort hul i vores foreningskasse, siger hun.

Maj er svær

Danmarks Største Fredagsbar var indtil sidste år et halvårligt arrangement, som blev skruet sammen af en selvstændig forening med medlemmer fra både Studenterrådet og Handelshøjskolens studenterlaug. Men som konsekvens af det store maj-underskud valgte Studenterrådet tre uger inden fredagsbaren i september 2009 at "tage arrangementet tilbage" til foreningen, så de kunne få bedre styr på økonomien. En konsekvens af denne

nye styring er altså, at maj-udgaven er blevet droppet.

– Maj-udgaven har traditionelt været sværere at løbe i gang end september-udgaven. Det er eksamenstid, og vi kommer i karambolage med både helligdage og kapsejlads. Derfor har vi valgt at koncentrere vores kræfter om september-udgaven, siger Louise Ydemann Duarte.

En ekstra september-skalle

Den kraft-koncentration har Studenterrådet allerede gjort så effektivt, at de mere end tre måneder før september-festen har et musikprogram klar for dagen. En stor fredagsbar er dog ikke noget, man kommer sovende til, forsikrer generalsekretæren.

– Der bliver lagt enormt mange frivillige kræfter i dagen, både i planlægningen og selve afviklingen. Og det er absolut ikke noget, vi gør, fordi Studenterrådet bliver rige af det – tværtimod går et eventuelt overskud til fest- og idrætsforeningerne på hele universitetet og til at arrangere næste års fest. Men vi gør det, fordi det er en fed fest og et godt arrangement. Det ville være enormt ærgerligt, hvis dårlig økonomi betød, at den store fredagsbar gik helt død. Derfor giver vi den også en ekstra skalle til september, siger hun. ■

De sidste års store fredagsbarer har både budt på musik, høj solskin og søde Cult-piger.

Fotos Lars Kruse/AU-foto

DET SKER TIL IDRÆTSDAG OG DANMARKS STØRSTE FREDAGSBAR DEN 10. SEPTEMBER 2010

I løbet af dagen vil Aarhus Universitets-Sport arrangere de traditionelle sportsturneringer i bl.a. fodbold og volleyball samtidig med, at det vil være muligt at møde de mange sport- og spilforeninger – fra akademisk bridgeklub til akademisk badmintonklub.

I løbet af eftermiddagen og aftenen vil Danmarks Største Fredagsbar byde på hyggelig øldrikning og en række musikalske indslag, der bl.a. arrangeres i samarbejde med Studenterhus Århus.

Program

Kl. 12.00-13.15	Frokostjazz
Kl. 13.30-15.00	Anders Rask
Kl. 16.00-17.00	Pinboys
Kl. 17.00-18.00	Præmieoverrækkelse
Kl. 18.00-19.15	Megamix (90'er kopiband)
Kl. 19.45-21.15	The Floor Is Made Of Lava
Kl. 21.45-24.00	Bikstok Sound

Adgangen til fredagsbaren og idrætsdagen er gratis

Fugle kan høre underjordiske orme

Spørgsmål:

De fleste har sikkert set en fugl, der er ved at trække en orm op af jorden. Men hvordan kan fuglen egentlig vide, hvor ormen er, når den ikke kan se den?

(Jesper Bonde Hansen, dramaturgi, 10. semester)

Svar:

Morten D.D. Hansen, cand.scient. i biologi, naturvejleder og museumsinspektør ved Naturhistorisk Museum:

Netop det spørgsmål er der faktisk lavet et videnskabeligt studie af. Det, forskerne gjorde, var at isolere fuglenes enkelte sanser en for en for at se, hvor godt de kunne finde orm uden for eksempel hørelse, syn eller evnen til at mærke vibrationer i jordoverfladen. Det viste sig, at fuglene brugte alle deres sanser samtidig og sjældent kun en enkelt alene. Men samtidig opdagede forskerne, at den vigtigste

af de sanser, fuglene anvender, utvivlsomt er høresansen. Fuglene kan faktisk høre ormenes børster skrabende mod jorden, når de bevæger sig rundt under jorden.

I forsøget viste det sig, at når fuglene ikke havde berøring med jordoverfladen og altså ikke kunne mærke ormenes vibrationer, kunne de stadig med stort held sætte næbet ned det rigtige sted og hive ormen op. For at udelukke synet som faktor jævnedes forskerne jordoverfladen, så den var helt ensartet, hvilket heller ikke udgjorde det store problem for fuglene. Men når man nedgravede døde orme, der af gode grunde ikke bevægede sig og dermed ikke lavede lyde, var det pludselig langt sværere for fuglen at lokalisere dem. Derfor konkluderede forskerne, at høresansen er den vigtigste.

Så når man ser en solsort i haven, der koncentreret står stille med hovedet på sned, er det altså fordi, den lytter efter de små knirke-lyde og den skraben, som ormene laver under jorden.

Er der andre overraskende måder, fugle finder føde på?

Nu vi taler om orm, så har måger faktisk også en ret smart måde at få fat i dem på. Mågerne har nemlig lært at udnytte, at orme kravler op til overfladen, når de kan mærke vibrationer i jorden omkring dem. Det er noget, mange lystfiskere udnytter, når der skal skaffes orm til fisketuren. Selv har jeg også tit demonstreret det ved at grave med en greb i fugtig mosejord, hvorefter hundrede af orme prompte kommer op i lyset. Mågerne har så fundet ud af at udnytte det instinkt hos ormene ved at stille sig op i hundredvis på et lille område og simpelthen trampe i jorden, indtil ormene kravler op, og middagen er serveret. Det er et meget underligt syn, men en temmelig snedig måde at samarbejde om madindsamling på. ■

FRIT EN FORSKER

Udnyt den store hjernemasse på Aarhus Universitet. Har du en ide til frit en forsker, så send en mail til redaktionen på univers@au.dk

Demonstration for indflydelse på AU's fremtid

Studenterrådet opfordrer alle studerende og ansatte til at møde op, når universitetets bestyrelse skal beslutte, hvordan fremtidens AU skal se ud. Det sker på et møde den 17. juni, og Studenterrådet kalder til samling foran Stakladen klokken 10 samme dag.

– Beslutningen om universitetets fremtid sker bag lukkede døre. Ved at møde talstærkt op til bestyrelsesmødet viser vi, som har vores daglige gang på universitetet, at vi kræver at blive inddraget, når man ændrer på vores hverdag og fremtid, siger Thea P. Frederiksen, der er formand for Studenterrådet. Billedet viser demonstrerende studerende ved bestyrelsesmødet den 7. juni.

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Snak SU med din studievejleder

Fra den 1. juli skal du kun ind ad én og samme dør, når du søger vejledning på Aarhus Universitet. Fra den dag bliver vejledning og information om SU-regler nemlig en del af din studievejledning, så du samme sted kan få råd og oplysninger om alle studiemæssige aspekter fra optagelsesregler, indskrivning og erhvervssigte til SU. Alle eksisterende SU-kontorer ved AU skal samles i et fælles SU-kontor, hvor man kan henvende sig i forhold til konkrete SU-ansøgninger og lave aftaler om en personlig samtale – tlf. 89 42 10 00 eller e-mail til su@au.dk

Vær også opmærksom på, at du fra 1. juli tidligst kan søge SU en måned før, du har ret til SU.

Studiedagbog:

Angus fra AC/DC forstår bare at straffe den guitar, skriver Anette Dyrland

Foto: Sony Music

HIGHWAY TO HELL – OG TIL KANDIDATSTUDIET

Ingen John Mayer, men til gengæld rigeligt med Sex and the City og AC/DC – og ind imellem også noget bacheloropgave. Anette Dyrland læser musikvidenskab på 6. semester og har haft en mildest talt begivenhedsrig uge.

Foto: Privatfoto

Anette Dyrland,
musikvidenskabsstuderende

Mandag: Vågner tidligt og sætter straks iPod'en på afspilleren med John Mayer. I dag er nemlig J-dag, ikke øllen, men Heeeeres Johnny! To af tøserne og jeg skal til KBH og opleve den ultimative lækkerbuks live. Vi hooker op ved 15-tiden, og på vej i bilen fortælles stil ringer en telefon, og der lyder et "Nej. Nej. Nej?! Hvad?! Det SKER bare ikke!". Koncernten er aflyst. Humøret falder hurtigere, end John spiller introen til Neon. Vi stopper bilen, fra bagsædet lyder: "Nå, men, fedt. Så kan vi jo komme hjem og læse til Bacheloren." Tøserne og jeg skilles igen for at tage ud at spise om aftenen. Vi får hurtigt skruet humøret op, og på vej fra Jensens bliver vi enige om lige at kigge ind i BioCity. Døren åbnes af mand i jakkesæt. "Kanapé?" "Øh, nej, ellers tak?", "I tager bare en drink nedenunder så". Vi kigger på hinanden, og så kigger vi rundt. Overalt står kvinder i deres fineste dress, de højeste stiletter, og der er så meget parfume i luften, at der driver østrogen ned ad væggene. Oh, yes. Vi er gået direkte ind i gallaforpremieren på Sex and the City 2! Vi spørger i billetsalget, om der er 3 billetter til os, og ja, det var der da lige. Vi griber et glas og får goodiebags med snacks og smykker på vej ind i salen. Vi bliver alle grebet af stemningen og glemmer alt om Bachelor og John i et stykke tid.

Tirsdag: Kender I det med, at der lyder som en tsunami ude fra badeværelset? Jeg bliver vækket af lyden af spulende vand. Ikke rindende, men spu-len-del Toiletet er gået i stykker. Panik! Ringer til min far og mor. Klokken et om natten. Min fars guidning hjælper mig til at få skilt cisternen ad, og jeg får sat noget i klemme under en pumpe. Godt. Vand stoppet. Klokken otte sidder jeg og venter på vvs-manden. Klokken 12 er der stadig ikke sket noget, så jeg tænker, at nu går jeg i bad. Så ringer det på døren. Det burde jeg have forudset. Åbner døren iført håndklæde og mascara under øjnene. Vvs-mand ser meget ubejlignende ud, hvis man da kan se sådan ud. Men han får installeret nyt toilet, og vi får os en snak om John Mayer. Vvs-mand konkluderer, at han "ka' nu bedre li' ham Allan Olsen".

Onsdag: Sidder hele dagen foran computeren, forsøger at læse de sidste teorier, jeg skal have med i Bacheloren. Klokken 16 ringer min mobil. En af tøserne vil høre, om det går godt med at skrive. Jeg kender hende alt for godt, så jeg ved godt, det på ingen måde er det, hun vil spørge om. Hun sidder også og stener over en teori, og hun føler, at hun er ved at blive afskåret fra det sociale liv. Det er tunge tanker, man gør sig, når man sidder alene så lang tid ad gangen. Det kan ikke være sundt. Vi bliver enige om at sætte os ned i Mølleparken med en ice-blend. Vejret er naturligvis fantastisk, for sådan er det jo, når man læser til eksamen. Vi sidder på et tæppe og vender verdenssituationen de næste par timer. På vej hjem hører vi Byens Burger gjalde vores navn. Så er aftensmaden lige klar.

Torsdag: Læser hele morgenen og brokker mig sagte over, at disse teoretikere bare ikke kan fatte sig i korthed. Der er simpelthen uendelige mængder eksempler på dit og dat, hvor man egentlig bare har brug for teorien stillet op i ligningsform. Jesus! Jeg tager en meget voksen beslutning om at tage hjem til Fyn. Jeg får bare ikke lavet nok, når alle fristelserne står i kø på den anden side af min hoveddør. Uha, Fyn er fin, ja, den er. Et evigt fyldt køleskab, hund og kat, der skal klappes, og en mor, der lige kommer ind med kakaomælk. Ja tak. Om aftenen går min far og jeg en lang tur med hunden, og jeg får en masse fortællinger om spætt'en i et træ, som har lavet tre reder. Jo, jo, det er jo sådan noget, man går og følger med i, når man går den samme tur hver dag gennem skoven og ned til stranden.

Fredag: Der er vitterligt intet nyt fra Østfronten i dag. Jeg har læst og skrevet og læst og skrevet. Arbejder og arbejder, for den Bachelor skriver jo ikke sig selv. Kun afbrudt af en tur ind til Middelfart City for at kigge lidt rundt i de gamle gader. Gågaden er ikke så lang, der er ikke så mange butikker, men oversprings-"handle" – det gjorde jeg. Købte hjemmelavede flødeboller med hjem til familien. Man bliver så hyggelig på Fyn.

Lørdag: AC/DC! Fars dag, og der er rock i Horsens. SMUKT! Jeg har glædet mig som et lille barn til at opleve de gamle gutter. Og for sultan, hvor trykkede de den af! Jeg var simpelthen så underholdt. Det var show-off for alle pengene, og Angus forstår bare at straffe den guitar. 30.000 mennesker skudt i knæ, og vi hyldede rockguderne. Der var glimrende lyd, og CASA Arena Horsens bestod testen. Wow. På vej hen til bilen efter koncerten er der en fyr, der råber efter mig. "Hey, er du ægte rødhåret?" Jeg råber bare JA tilbage. Så går der to sekunder. "Det er jeg også, skal vi lave børn?" Griner for mig selv. En masse små rødhårede sataner løbende frit omkring. Naah, ellers tak!

Søndag: Sidste dag. 24 timer, til Bachelor afleveres! Indleder de sidste krampetræknin-ger ved at lave en playliste med rock. Der flyver fede guitar-riffs ud af højttalerne, da mor kommer ind. "Uha da, hvor det larmer!" Tsk-tsk, mor, det er jo fedt! Vi bliver enige om et lidt lavere lydniveau, og jeg får skrevet det sidste på min opgave til tonerne af Highway to Hell. I øvrigt den sang, min mand skulle "walk down the aisle" til, hvis jeg engang skulle giftes. Jeg kan lige så godt understrege, hvad han går ind til. Jeg sætter sidste punktum klokken 22 om aftenen og er godt tilfreds med det endelige resultat. Det føles så lettende og ret vildt, at jeg har skrevet min sidste opgave (inden jeg forhåbentlig starter på Kandidaten på musikvidenskab). Men lige nu er jeg King of the World! Kommer i seng klokken 1.30, efter jeg har redigeret i hoved og den anden ende på opgaven. Man bliver jo lidt perfektionistisk. Konstaterer, at nu må det briste eller bære, så jeg bundler min "Maja – en glad kakaomælkedrik", slukker computeren og går i seng.

Complaining could cost money

In future complaining about your exam grades could cost students at Danish universities 750 kroner. And they even risk ending up with a lower grade than the original one! These are the main points of a recently reviewed proposal for new examination regulations at Danish universities.

The National Union of Students in Denmark believes that the proposal constitutes a breach of administrative principles: it should not be possible for citizens complaining about the decisions of the authorities to end up in a worse situation as a result of their complaint.

Success for IT degree programmes

The IT degree programmes at Aarhus University have enjoyed great success in recent years. For one thing the number of students has increased a great deal, and for another nearly all the graduates find jobs quickly.

84 per cent of the graduates in information studies and 70 per cent of the graduates in media studies find a job within three months of leaving the university. Graduates of computer science and IT bachelors find jobs quickly, too.

Expelled for cheating

A student at the Aarhus School of Business has been expelled for six months for cheating at an examination – he copied large parts of his answer straight from the internet.

"Copying texts from other students or the internet is the commonest form of cheating," says Peder Østergaard, vice-dean of the school.

With a view to solving this kind of problem, the School of Business is now testing a service facility called "Ur-kund", which is capable of detecting plagiarism in assignments that are submitted electronically.

Summer tips from *UNivers*

Many of our international employees and students spend the long summer break back home visiting their family and friends. But for the people spending an entire Danish summer here in Århus, *UNivers* has put together a small guide detailing a number of places you might like to visit – either alone or with your friends and families.

You'll find more ideas for enjoyable activities at www.internationalcommunity.dk and www.visitaarhus.com

By Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Football

All three of Denmark's group games in the World Cup will be shown on a big screen at Store Torv next to the cathedral. Plenty of Danish football fans with red and white faces are guaranteed to be there, and this will give you the chance to see the Danes in a more relaxed mood than normal. Because if Denmark beat the Netherlands in their first game on 14 June there'll be plenty of perfect strangers who might want to give you a big hug!

Denmark's next two group games are on 19 and 24 June, and with the usual Danish sense of reality the people responsible for erecting the big screen have already announced that they're ready to show all the Danish games – right the way through to the final.

Music

The Århus Jazz Festival is on 10-17 July. Many of the concerts cost money of course, but there will also be a number of open-air events which

are free of charge. See the full programme at www.jazzfest.dk, which is also available in an English version.

Museums

In addition to the best known museums in Århus (the ARoS art museum and the Old Town or National Open Air Museum of Urban History and Culture), the city also has a number of smaller museums which may be a little harder to find.

The Women's Museum is right next to the cathedral and has exhibitions about Danish women through the ages. In the basement you will also find a small museum about the occupation of Denmark during the Second World War.

South of the city there is the large Moesgaard Museum and Aarhus University's departments of Prehistoric Archaeology and Medieval and Renaissance Archaeology, as well as the Museum of Anthropology and Ethnology. Moesgaard Museum focuses on prehistoric Denmark, and bus number 6 will take you almost to the door.

And if you don't fancy going too far during your summer holiday, why

not try the Steno Museum, a museum of science in the middle of the University Park just a stone's throw from the Lakeside Lecture Theatres?

The exhibition posters at all these museums are also printed in English.

Cinemas

If you simply don't like the sun (or the rain of a typical Danish summer), you might like to visit one of the cinemas in the city. Apart from the traditional mainstream cinemas, Øst for Paradis is well worth a try. The programme is available in Danish at www.paradisbio.dk. But make sure you check the original language of the films, because films are always shown in the original language with Danish subtitles.

Beaches

Århus has a range of great beaches, although the temperature of the sea might put you off in the early part of summer unless you have the true blood of the Vikings running through your veins! A few kilometres north of the city, by beautiful Risskov forest, you'll find the wonderful bathing facilities

Foto: Scampix

The World Cup will give you a chance to see the Danes in a more relaxed mood than normal.

known as "Den Permanente". This is a very popular beach, but the crowds on a hot day don't matter so much because the beach is so great! The best way of getting to Den Permanente is by cycling north alongside the railway line, following a cycling and hiking path next to the forest all the way to the beach.

Further north you'll find Bellevue beach in the suburb of Risskov about 4 kilometres north of the city centre. The long sandy beach is simply wonderful, and there's a great view back towards the centre of Århus.

South of the city there's Ballehage beach by the Moesgaard forest. If you don't fancy a beautiful (but hilly) cycle ride by the sea and through the forest, you can take bus number 19 either to Ballehage or to Moesgaard beach a bit further south. In the summer Moesgaard beach is extremely popular among families in particular – the grass be-

hind the beach is perfect for picnics, ball games and barbecues.

Parks

A nice warm summer's day can also be spent happily on a rug with a good book in one of the parks of Århus. The most popular of these are the Botanical Gardens by the Ring Road between the School of Business and Aarhus University, and the University Park itself. In good weather people like to hang out here until quite late in the evening.

The Mindeparken memorial park south of the city is also popular. Bus number 6 will take you there, and here you'll find pitches for playing pétanque, plenty of green grass, and a great view of the Queen's summer palace.

Further afield

If you'd like to see a bit more of the surrounding region, bus number 123 from the bus station will take you north to Ebeltøft, where you could spend a happy day visiting the Glass Museum and the longest wooden ship in the world, Fregatten Jylland – as well as simply wandering around in the ancient cobbled streets of the town. Ebeltøft gets a bit crowded in the summer, so if you're looking for peace and quiet the nearby Mountains of Mols (a protected nature reserve) are always worth a visit. You might not be impressed by the height of the mountains (the highest point is 137 metres), but the Danes are proud of them! ■

HOW TO LOOK BUSY EVEN IF YOU'RE NOT PART 1: GOOFING OFF AT YOUR DESK

COMIC STRIP ABOUT UNIVERSITY LIFE

Jorge Cham has a PhD in mechanical engineering, specialising in robots, and he is a former research professor at the California Institute of Technology. He's also world famous for his comic strip about university life. Each month 4.5 million people visit his homepage to read "Piled Higher and Deeper", as the comic strip is called.

AARHUS UNIVERSITET

Jeg er en af dem, DPU har tænkt sig at fyre”

Mød en prikket DPU-forsker på side 4

UNivers

STUDENTER-
SIDERNE

Forsoningens sport

Sejren i rugby-finalen ved VM i 1995 skabte en ny fællesidentitet i Sydafrika. Kan fodbold-VM skabe et nyt mirakel?
LÆS SIDE 12

News in English

Summer tips from **UNivers**. For people spending an entire Danish summer here in Århus, UNivers has put together a small guide detailing a number of places you might like to visit. Read the international pages on **PAGE 2 AND 15**

Min værste eksamen

Din underviser har også engang gået til eksamen – og haft mindre heldige oplevelser med det. Læs om VIP'ernes værste eksaminer på **SIDE 8-9**

Anette Dyrland,
musikvidenskabsstuderende

Fra Sex And the City til AC/DC

Anette Dyrland har haft en meget begivenhedsrig uge, hvor hun også fik sat de sidste kommaer i sit bachelorprojekt på musikvidenskab. Læs studiedagbogen **SIDE 14**